

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

активності представлених елементів по відношенню до кісткової тканини. У той час коли дані про взаємний вплив цих металів відсутні. Тому метою нашого дослідження стало вивчення репаративного остеогенеза губчатої тканини при отруєнні солями важких металів з різними рівнями токсичності.

Лабораторні щури старечого віку були розподілені на дві експериментальні групи: контрольну та ту що вживали солі важких металів. На 14-ту добу після нанесення дефекту на п'яткову кістку, тварин виводили з експерименту шляхом передозування наркозу. Для приготування гістологічних препаратів п'яткову кістку з дефектом фіксували в 10% розчині нейтрального формаліну та проводили декальцинацію у розчині Трилону Б. Отримані декальциновані зразки зневоднювали в спиртах зростаючої концентрації та заливали в парафін. Готували гістологічні зрізи товщиною 5-7 мкм та забарвлювали їх гематоксилін-еозином. Отримані препарати вивчали за допомогою світлового мікроскопа "OLIMPUS".

Процес репаративного остеогенезу у тварин контрольної групи на 14 добу після нанесення травми характеризується утворенням в зоні ушкодження остеобластичної грануляційної, фіброретикулярної, а місцями(в основному, на периферійних ділянках) і балок грубоволокнистої кісткової тканини. Це стадія переходу м'якої мозолі в превентивну кісткову мозоль, що відповідає 3-й стадії. У тварин, що вживали солі важких металів, спостерігається різке пригнічення та затримка етапів репаративного остеогенезу в порівнянні з контрольною групою. Відмічається запізнення 2 стадії репаративного остеогенезу, що виявляється в пригніченні процесів утворення та диференціації тканинних структур фіброретикулярної, сполучної та грубоволокнистої кісткової тканини. Погіршується заміщення фібриногенного компоненту кістковою тканиною.

Таким чином різке пригнічення репаративних процесів як зі сторони макроорганізму так і з боку проліферативних та синтетичних властивостей остеобластів прилеглої неушкодженої кісткової тканини є наслідком як прямої, так і вторинної дії на організм солей важких металів.

СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО МОРФОЛОГІЮ ЯЗИКА В НОРМІ

Давидова Л.М.

Науковий керівник - д.м.н., професор Ткач Г.Ф.

СумДУ, Медичний інститут, кафедра анатомії людини

Язик - м'язовий орган, який бере участь у механічній обробці і ковтанні їжі, її смаковому сприйнятті, артикуляції та мовленні. Слизова оболонка порожнини рота, в тому числі язика має ряд особливостей: стійкість до фізико-хімічних факторів та різних інфекційних агентів.

Метою дослідження є вивчення морфологічних особливостей язика в нормі за даними сучасної літератури.

Язик складається з 3-х частин: корінь, тіло та кінчик. Його основу складають пучки посмугованих м'язових волокон, що розміщені в трьох взаємно перпендикулярних напрямках і своїми кінцями прикріплюються до власної пластинки. Між ними прошарки рихлої сполучної тканини з судинами, нервами та жирові дольки. Язик розділяється на 2 симетричні половини повздовжньою перегородкою зі щільної сполучної тканини. Рельєф та будова слизової поверхні язика відрізняється в різних його ділянках. Спинка язика покрита нерівномірно ороговіваючим багатшаровим плоским епітелієм, слизова оболонка щільна, зростається з сполучною тканиною, підслизовий шар відсутній. В цій ділянці розміщені сосочки язика, що дають можливість розрізняти смаки. У людини всього близько 2000 смакових цибулин, кожна з яких містить 40-60 рецепторних клітин, що складають 5-7 %. В інших ділянках, де язик містить підслизовий шар, знаходяться малі слинні залози, що відіграє важливу роль у фізіології порожнини рота.

Згідно Національного дослідження стану здоров'я та харчування 15.5% людей має захворювання язика. Досить часто саме слизова оболонка даного органу дає можливість

вперши виявити порушення роботи організму, різні патологічні процеси, вплив шкідливих факторів.

Отже, дослідження морфологічних особливостей язика в нормі та при різних видах патологій, дадуть можливість виявити в подальшому прояви клінічних захворювань, та дозволить попередити їх на ранній стадії, що і буде метою наших подальших досліджень.

ПОРУШЕННЯ ЦИТОКІНОВОГО СТАТУСУ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У ПАРОДОНТІ

Демкович А.Є.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет

імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», кафедра ортопедичної стоматології

При запальних процесах в тканинах пародонта підвищується концентрація та співвідношення про- та антизапальних факторів, до яких відносяться INF- γ , ІЛ-10, ІЛ-5, ІЛ-8, ІЛ-12. Тобто можна вважати, що у хворих на дану патологію має місце гіперергічна імунна відповідь з цитокіновою дисфункцією, яка може призводити до пошкодження здорових тканин пародонта, погіршення репаративних процесів, проникності та мікроциркуляції судин. При запальних реакціях в пародонтальних тканинах, у першу чергу, відбувається секреція прозапальних цитокінів ІЛ-6, ІЛ-8, ФНП- α , а також регулюючого цей процес протизапального ІЛ-10. ІЛ-10 відносять до протизапальних чинників, що контролюють дію прозапальних цитокінів при пародонтитах. Він здатний модулювати численні клітинні процеси, пригнічувати вивільнення лізосомальних ферментів нейтрофілами і моноцитами, гальмувати продукцію металопротеїназ, пригнічувати синтез прозапальних цитокінів (ФНП- α , ІЛ-1, ІЛ-6) і хемокінів (ІЛ-8, тощо) фагоцитуючими клітинами. Цей цитокін здатний значно пригнічувати продукти окиснення, підсилювати синтез NO активованими макрофагами, експресію рецептора для чинника активації тромбоцитів нейтрофілами і моноцитами, перешкоджати програмованій загибелі клітин – апоптозу, сприяти зростанню і диференціюванню моноцитів у макрофаги. Активація секреції прозапальних цитокінів відображає посилення процесів імунної відповіді на різного виду запалення. Саме збільшення кількості ІЛ-1 β стало чіткою специфічною особливістю захисних механізмів запального процесу в тканинах пародонта. Отже, швидкість активації продуцентів цього цитокіну (моноцитами, макрофагами, стромальними, епітеліальними клітинами), що супроводжується високою його концентрацією у хворих на генералізовані пародонтити, ймовірно, має біологічне значення: забезпечення першої лінії антиінфекційного захисту на рівні системи цитокінів, яка є основою для будь-яких форм імунної відповіді.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДОЗОВАНИХ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ГІПОДИНАМІЇ

Дзюба В.С., Орел А.В.

Науковий керівник: асистент кафедри фізіології Сокол О.М.

Харківський національний медичний університет, кафедра фізіології

Проблема збереження здоров'я студентської молоді є предметом обговорення психологів і лікарів. Дослідження вчених доводять, що сучасне навчання у вузі ґрунтовно підриває здоров'я молоді, знижує витривалість і життєстійкості, виснажує резервні та захисні можливості організму. Навчання у вузі припадає на період соціально-психологічної перебудови молодих людей і супроводжується значними інформаційно-аналітичними та емоційними навантаженнями в умовах гіподинамії. Загальновідомо, що здоров'я більшим ступенем визначається особливостями режиму життя, найважливішою складовою якого є рухова активність.